

SIVISTYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 4/1999 vp

Valtioneuvoston selvitys valmistautumisesta Maailman kauppajärjestön WTO:n uuteen neuvottelukierrokseen (The Millenium Round)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 7 päivänä toukokuuta lähettänyt valtioneuvoston selvityksen valmistautumisesta Maailman kauppajärjestön WTO:n uuteen neuvottelukierrokseen (The Millenium Round) (E15/1999 vp) sivistysvaliokunnalle tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten. Sivistysvaliokunta on päättänyt antaa asiasta lausunnon suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Jukka Liedes, opetusministeriö
- ulkoasiainsihteerin Tuula Turunen, ulkoasiainministeriö.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

EY:n komissio hyväksyi 8.7.1999 tiedonannon EU:n valmistautumisesta WTO:n tulevaan kauppaneuvottelukierrokseen. Päätös kierroksen aloittamisesta, muodoista ja asialistasta on tarkoitus tehdä Seattlessa, Yhdysvalloissa 30.11.—3.12.1999 pidettävässä WTO:n kolmannessa mi-

nisterikokouksessa. Tiedonanto sisältää perustelut EU:n tavoittelemalle laaja-alaiselle, mutta kestoltaan rajatulle neuvottelukierrokselle, EU:n näkemykset kierroksen rakenteesta ja muodoista sekä EU:n tavoitteet neuvottelujen asialistan osalta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Saamansa selvityksen perusteella sivistysvaliokunta toteaa, että luotaessa kaupan pelisääntöjä tunnustetaan kulttuurin erityispiirteet. Kulttuuri- ja audiovisuaalisia palveluita ei tule pitää samanlaisena tavarana kuin yleensä sovittaessa kaupan alan ehdoista. Yleisesti kaikkien kaupan

alan ehtojen tunnustaminen ja täysimääräinen soveltaminen kulttuuripalveluihin ei näin ollen ole Suomen eikä myöskään EU:n edun mukaista.

Sivistysvaliokunta katsoo, että valtioilla on tarve kansallisen kulttuurin identiteetin vahvistamiseksi ja kulttuuriperinnön säilyttämiseksi sekä kulttuurisen monimuotoisuuden turvaami-

seksi päättää kansallisista toimenpiteistä kulttuuripolitiikan ja audiovisuaalisten palveluiden alalla. Valtioilla tulee olla oikeus näiden erityistoimenpiteiden suorittamiseen.

Kaupan kohteena olevat kulttuuripalvelut siirtyvät yhä enenevässä määrin digitaaliseen muotoon. Valiokunta toteaa, että kulttuuri- ja audiovisuaalisten palvelujen kohtelu ei saa riippua käytettävästä teknologiasta vaan tulee pitää huolta siitä, että esimerkiksi verkossa tarjottavia kulttuurituotteita ja -palveluja käsitellään palveluina eikä tavarana kaupan alan yleisessä merkityksessä.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että perustamissopimuksen 151 artiklan 4 kohta (entinen 128 artiklan 4 kohta) edellyttää, että EU:n kaikissa toimissa otetaan kulttuuriset näkökohdat huomioon. Tämä koskee myös kauppaneuvotteluja.

Lausunto

Lausuntonaan sivistysvaliokunta kunnioittavasti esittää

että suuri valiokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kaarina Dromberg /kok
vpj. Jukka Gustafsson /sd
jäs. Tanja Karpela /kesk
Jyrki Katainen /kok
Inkeri Kerola /kesk
Ossi Korteniemi /kesk

Osmo Puhakka /kesk
Leena Rauhala /skl
Säde Tahvanainen /sd
Irja Tulonen /kok
Unto Valpas /vas
Pia Viitanen /sd.